

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 października 2022 r.

ZP-KNPS.431.7.4.2022.NS

Pani
Renata Maziarz
Dyrektor Gminno-Miejskiego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolkowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 22-24 sierpnia 2022 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329) zespół kontrolerów: Natalia Szczecińska - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminno-Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolkowie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka,

u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2021 r. do dnia 22 sierpnia 2022 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 22 sierpnia 2022 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2021 r. do dnia 22 sierpnia 2022 r. natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 22 sierpnia 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2022 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Dyrektorowi Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w dniu 30.09.2022 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Renata Maziarz zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w okresie od dnia 29.11.2016 r. do dnia 16.02.2017 r., a od dnia 17.02.2017 r. na stanowisku Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie.

Pani Renata Maziarz ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Bolkowa upoważnił:

1. Panią Renatę Maziarz – Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.21.2014 z dnia 9 czerwca 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.41.2016 z dnia 29 listopada 2016 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.9.2017 z dnia 17 lutego 2017 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawania decyzji w tych sprawach.
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.7.2017 z dnia 17 lutego 2017 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.10.2017 z dnia 17 lutego 2017 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.
 - ✓ Pełnomocnictwa nr PS.0052.12.2017 z dnia 17 lutego 2017 r. do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministerstwa Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.25.2017 z dnia 17 marca 2017 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach o wypłatę jednorazowego świadczenia przewidzianego w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.
 - ✓ Upoważnienia nr PS.0052.26.2017 z dnia 27 marca 2017 r. do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,
 - przekazywania w imieniu organu właściwego wierzyciela, do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Panią Wiesławę Graszkwicz – Kierownika Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.18.2014 z dnia 16 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego dla opiekuna, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. Panią [REDAKTOWANE] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.49.2017 z dnia 31 lipca 2017 r. do zastępowania Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w czasie jego nieobecności (zwolnienie lekarskie, urlop) w sprawach w zakresie świadczeń rodzinnych, w tym do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.51.2017 z dnia 31 lipca 2017 r. do zastępowania Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w czasie jego nieobecności (zwolnienie lekarskie, urlop) w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.
- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.55.2017 z dnia 31 lipca 2017 r. do zastępowania Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w czasie jego nieobecności (zwolnienie lekarskie, urlop) w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, w tym do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,
 - przekazywania w imieniu organu właściwego wierzyciela, do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.52.2017 z dnia 31 lipca 2017 r. do zastępowania Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w czasie jego nieobecności (zwolnienie lekarskie, urlop) w sprawach dotyczących ustalania i wypłaty zasiłków dla opiekunów, w tym do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
 - wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.56.2017 z dnia 31 lipca 2017 r. do zastępowania Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w czasie jego nieobecności (zwolnienie lekarskie, urlop) w sprawach związanych ze wspieraniem kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, w tym do:

- prowadzenia postępowań w sprawach o wypłatę jednorazowego świadczenia przewidzianego w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem,
- wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

4. Panią [REDAKTOWANE] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.20.2017 z dnia 1 marca 2017 r. do:

- prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
- wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

5. Panią [REDAKTOWANE] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.18.2016 z dnia 20 maja 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.27.2017 z dnia 31 marca 2017 r. do:

- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w tych sprawach,
- przekazywania w imieniu organu właściwego wierzyciela, do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

6. Panią [REDAKTOWANE] na podstawie:

- ✓ Upoważnienia nr PS.0052.19.2016 z dnia 20 maja 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Renata Maziarz – Dyrektor Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie - zatrudniona od 4 stycznia 1993 r. do nadal.
2. Pani Wiesława Graszkiwicz – Kierownik Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie – zatrudniona w okresie od 12.01.1993 r. do 29.11.2016 r.
3. Pani ██████████ – zatrudniona od 1.04.2016 r. do nadal.
4. Pani ██████████ – zatrudniona od 1.06.1990 r.
5. Pani ██████████ – zatrudniona od 7.10.2008 r. do nadal.
6. Pani ██████████ – zatrudniona od 1.04.2004 r. do nadal.

(dowód: akta kontroli, str. 59)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466).
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).

4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).
7. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).
8. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).
9. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000) – zwanej dalej k.p.a.
10. Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.).
11. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Renata Maziarz - Dyrektor Ośrodka.

Informacje ogólne:

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie został powołany na mocy Uchwały Nr XIV/49/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Bolków z dnia 24 kwietnia 1990 roku.

W okresie objętym kontrolą GMOPS w Bolkowie działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/144/04 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 grudnia 2004 r. z późn.

zmianami oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 3/2021 Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie z dnia 1 marca 2021 r.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminie składania wniosków indywidualnie, telefonicznie, na stronie internetowej Ośrodka oraz na tablicach ogłoszeń znajdujących się w Gminie Bolków.”

(dowód: akta kontroli, str. 67)

Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są zgodnie z deklaracją wnioskodawcy na konto bankowe, gotówką w kasie banku oraz przekazem pocztowym.

Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 10.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2021/2022 do dnia 22.08.2022 r. do Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie wpłynęły 293 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 1 wniosek. Do innych organów przekazano 2 wnioski. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 10 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 w Gminno-Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolkowie wypłacono 4 535 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 1 183,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 3 063,

- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 289,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 2 579 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 13,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 130,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 188,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 125,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 21,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 142,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 56,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 544,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1 027.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 2 709 zasiłków pielęgnacyjnych, 369 świadczeń pielęgnacyjnych, 26 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 34 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 226 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek w okresie od 1.11.2021 r. do 22.08.2022 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 2 359 961,95 zł.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 świadczenia rodzinne pobierały 492 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 209 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 58 rodzin,
- na 2 dzieci – 80 rodzin,
- na 3 dzieci – 44 rodziny,
- na 4 i więcej dzieci – 27 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2021 r. do 22.08.2022 r., Ośrodek wydał 540 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 39 decyzji odmownych. Od

treści wydanych decyzji 6 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w jednej sprawie utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję, w jednej sprawie uchyliło zaskarżoną decyzję i rozstrzygnęło sprawę, a w jednej uchyliło zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. W jednej ze spraw w wyniku ponownego rozpatrzenia Ośrodek ponownie odmówił przyznania pomocy.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.I.K. – 000316/517/07/2022 z dnia 15.07.2022 r.

2.A.K. – 000706/ZR/8250/11/2021 r.

3.D.Sz. – 000308/ZP/07/2022 z dnia 12.07.2022 r.

4.M.J. – 0003000/ZR/8250/06/2022 z dnia 28.06.2022 r.

5.W.J. – 000059/ZP/02/2022 z dnia 10.02.2022 r.

6.A.F. – 000433/ZR/8250/08/2021 z dnia 31.08.2021 r.

7.I.J. – 000742/ZR/8250/11/2021 z dnia 8.11.2021 r.

8.J.B. – 000339/SP/08/2022 z dnia 9.08.2022 r.,

000100/SP/03/2022 z dnia 10.03.2022 r. ze zm.

9.W.B. – 000649/ZR/8250/10/2021 z dnia 18.10.2021 r.

10.B.S. – 000114/ZR/8250/03/2022 z dnia 29.03.2022 r.,

000111/517/03/2022 z dnia 29.03.2022 r.

11.P.K. – 000637/519A/10/2021 z dnia 18.10.2021 r.

12.I.M. – 000176/SP/03/2020 z dnia 6.03.2020 r. ze zm.,

000166/ZP/03/2020 z dnia 6.03.2020 r. ze zm.

13.A.K. – 000584/ZR/8250/10/2021 z dnia 11.10.2021 r.

14.E.B. – 000643/ZR/8250/10/2021 z dnia 18.10.2021 r.

15.K.K. - 000817/ZR/8250/12/2021 z dnia 6.12.2021 r.

16.A.G. – 000635/ZR/8250/10/2021 z dnia 18.10.2021 r.

17.J.P. – 000324/517/07/2022 z dnia 18.07.2022 r.

18.I.L. - 000246/ZR/8250/06/2022 z dnia 7.06.2022 r.,

000250/517/06/2022 z dnia 7.06.2022 r.

19.B.G. - 000799/ZR/8250/12/2021 z dnia 2.12.2021 r.

20.E.W. - 000749/519A/11/2021 z dnia 10.11.2021 r.

21.S.P. – 000262/517A/6/2022 z dnia 9.06.2022 r.

22.A.K. – 000317/517A/07/2022 z dnia 15.07.2022 r.

23.M.K. - 000510/ZR/8250/09/2021 z dnia 20.09.2021 r. ze zm.

24.P.S. - 000748/ZR/8250/11/2021 z dnia 10.11.2021 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 42 zasiłków rodzinnych oraz 53 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 5,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 16,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 21,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminno-Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolkowie, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków

dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GMOPS w Bolkowie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres – poza sprawą nr 18 (I.L.) oraz nr 24 (P.S.),
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 10 (B.S.) ustalono prawo do zasiłku rodzinnego bez kompletu dokumentów. Z informacji uzyskanej z systemu Emp@tia (system MF) wynika, iż pełnoletni członek rodziny, Pani W.S. w roku bazowym 2020 r. uzyskała dochód. Ponadto z systemu wynika także że ww. osoba została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego w firmie Saro firma Zarządzająca Nieruchomościami od 2020 r. W aktach sprawy brakuje dokumentów potwierdzających datę podjęcia zatrudnienia oraz kwotę dochodu uzyskanego w roku bazowym z ww. firmy.

Zgodnie z art. 23 pkt 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Natomiast w myśl § 5 pkt 3 lit. h Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Zgodnie z art. 24a ust. 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że powyższa sytuacja zaistniała z powodu przeoczenia pracownika merytorycznego. W dniu 23.08.2022 r. pismem nr SR.8250.07.1.2022 wezwano Pana B.S. do uzupełnienia dokumentacji”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

2. W sprawie nr 4 (M.J.) i nr 15 (K.K.) utracono dochody bez dokumentu potwierdzającego wysokość dochodu utraconego. W sprawie nr 4 (M.J.) wnioskodawczyni uzyskała prawo do urlopu wychowawczego natomiast w sprawie nr 15 (K.K.) Pan J.J. wykreślił z rejestru pozarolniczą działalność gospodarczą. W obu sprawach brakowało dokumentu potwierdzającego wysokość dochodu utraconego, a mimo to utracono dochody ww. osób osiągnięte w roku bazowym w całości.

Ponadto w sprawie nr 17 (J.P.) i nr 24 (P.S.) utracono dochody bez dokumentu potwierdzającego okres i formę zatrudnienia. W sprawie nr 17 (J.P.) w aktach sprawy znajdował się PIT-11 za 2020 r. Pana J.D. z firmy SMARTBUD natomiast w sprawie nr 24 (P.S.) znajdował się PIT-40 za 2020 r. z ZUS Pani K.S. Dochody zawarte w ww. PIT-ach zostały utracone pomimo braku dokumentu potwierdzającego okres i formę zatrudnienia – w sprawie nr 17 (J.P.) oraz okres i formę pobieranych zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego – w sprawie nr 24 (P.S.)

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Zgodnie z art. 24a ust. 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W myśl § 5 pkt 3 lit. g Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio: dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 4 (M.J.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że przyjęto iż najważniejszym dokumentem poświadczającym utratę dochodu przez ww. jest informacja wydana przez pracodawcę dot. udzielenia urlopu wychowawczego od dnia 8.06.2022 r. Dodatkowo z systemu Emp@tia pozyskano informację, iż Pani M.J. zatrudniona jest w firmie DSE DRAEXLMAIER i jest to jedyne źródło dochodu wnioskodawczyni. Przyjęto zatem, że fakt utraty dochodu został potwierdzony”.

(dowód: akta kontroli, str. 71)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 15 (K.K.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem z wydruku CEIDG wynika, iż Pan J.J. prowadził działalność gospodarczą do dnia 31.12.2020 r. Ponadto z dniem 31.03.2021 r. zarejestrował się w PUP jako osoba bezrobotna. Uznano zatem, iż dochód ww. w roku 2020 można uznać za utracony w całości, a Pan J.J. jako osoba bezrobotna nie kontynuuje już żadnej formy zatrudnienia”.

(dowód: akta kontroli, str. 73)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 17 (J.P.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem do wniosku dołączono PIT-11 Pana J.D. za rok 2020 r. wydany przez firmę SMARTBUD /Krzysztof Gzyl/. Dostarczono także świadectwo pracy wydane przez firmę SMARTBUD. Ponadto z danych uzyskanych z systemu Empatia wynika, że Pan J.D. w firmie SMARTBUD był zatrudniony w okresie od 7.10.2020 r. do 3.02.2021 r. Pracownik merytoryczny analizując dokumentację przeoczył fakt, iż świadectwo pracy dołączone do wniosku dotyczy okresu od 4.02.2021 r. do 31.12.2021 r. a nie okresu od 7.10.2020 r. do 3.02.2021 r.”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 24 (P.S.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem z przedłożonej dokumentacji oraz weryfikacji z systemie Empatia wynika, że Pani K.S. w roku 2020 uzyskiwała dochody z tyt. zatrudnienia /do 31.03.2020 r., z tyt. pobierania zasiłku dla bezrobotnych /w okresie od 9.04.2020 r. do 29.06.2020 r. i od 1.09.2020 r. do 12.06.2021 r./ oraz świadczenia z ZUS. Dochody powyższe po zsumowaniu stanowią kwotę równą kwocie dochodu Pani K.S. za rok 2020 jaką wygenerowano z systemu Empatia. W dniu składania wniosku o świadczenia rodzinne na okres zasiłkowy 2021/2022, tj. w dniu 20.10.2021 r. Pani K.S. nadal pozostawała zarejestrowana w PUP, jednak nie posiadała już prawa do zasiłku dla bezrobotnych /weryfikacja z dnia 9.11.2021 r./. Uznano zatem, iż wszystkie dochody jakie Pani K.S. uzyskała w roku 2020 są dochodami utraconymi”.

(dowód: akta kontroli, str. 79)

3. W sprawach nr 10 (B.S.) oraz nr 14 (E.B.) błędnie ustalono dochód rodziny. W sprawie nr 10 (B.S.) z informacji uzyskanej z systemu Emp@tia (system MF) wynika, iż pełnoletni członek rodziny, Pani W.S. w roku bazowym 2020 r. uzyskała dochód. Ponadto z systemu wynika także, że Pani W.S. została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego w 2020 r. przez firmę Saro firma Zarządzająca Nieruchomościami. W związku z powyższym należy domniemywać, że Pani W.S. podjęła zatrudnienie w roku bazowym w ww. firmie. Organ właściwy ustalając dochód rodziny nie wziął pod uwagę dochodów Pani W.S. z zatrudnienia w firmie Saro firma Zarządzająca Nieruchomościami i nie doliczył do dochodu rodziny kwoty dochodu uzyskanego w roku bazowym przez ww. osobę.

Zgodnie z art. 5 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką

opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalone lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Ponadto zgodnie z § 5 pkt 3 lit. h Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,

Natomiast w sprawie nr 14 (E.B.) organ ustalając dochód rodziny nie doliczył do dochodu rodziny dochodu w wysokości 3 903,94 zł wynikającego z wartości zwrotu z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 lit. c tiret 29 ustawy o świadczeniach rodzinnych ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych w tym kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Powyższe nie miało wpływu na prawo do świadczeń.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 10 (B.S.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że powyższa sytuacja zaistniała z powodu przeoczenia pracownika merytorycznego. W dniu 23.08.2022 r. pismem nr SR.8250.07.1.2022 wezwano Pana B.S. do uzupełnienia dokumentacji.”

(dowód: akta kontroli, str. 81)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 14 (E.B.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że powyższa sytuacja zaistniała z powodu przeoczenia pracownika merytorycznego. W dniu 24.08.2022 r. dokonano stosownych poprawek, doliczając do dochodu Pani E.B. kwotę 3 903,94 zł z tyt. zwrotu niewykorzystanej ulgi na dzieci. Powyższe operacje nie wpłynęły na prawo do świadczeń dla Pani E.B. na okres zasiłkowy 2021/2022”.

(dowód: akta kontroli, str. 83)

4. W sprawie nr 15 (K.K.) błędnie ustalono dochód rodziny, co miało wpływ na prawo do świadczeń w miesiącu grudniu 2021 r. Organ ustalając dochód rodziny Pani K.K. utracił dochody osiągnięte przez członka rodziny Pana J.J. w 2020 r. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej pomimo, iż jak wynika z akt sprawy, wykreślenie z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło 3.12.2021 r. W związku z powyższym utrata ww. dochodu nastąpiła od miesiąca stycznia 2022 r. Ponieważ bez utraty dochodu Pana J.J. dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w miesiącu grudniu 2021 r., świadczenia za miesiąc grudzień 2021 r. nie przysługiwały.

Zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy o świadczeniach rodzinnych ilekroć w ustawie jest mowa o utracie dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną:

- a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. z 2021 r. poz. 419 i 1621),
- e) (*uchylona*)
- f) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2021 r. poz. 266, 1535 i 1621) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.),
- g) (*uchylona*)

- h) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- i) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
- j) utratą świadczenia rodzicielskiego,
- k) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- l) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W myśl art. 24 ust. 6 ww. ustawy, w razie utraty dochodu prawo do świadczeń rodzinnych ustala się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata dochodu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku.

W związku z powyższym decyzję nr 000817/ZR/8250/12/2021 z dnia 6.12.2021 r. należy skierować do SKO celem stwierdzenia nieważności.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że powyższa sytuacja zaistniała wskutek przeoczenia pracownika merytorycznego. Z CEIDG pozyskano informację, że Pan J.J. z dniem 31.12.2020 r. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Jednak wykreślenie z rejestru CEIDG nastąpiło z dniem 3.12.2021 r. i do tego czasu dochód Pana J.J. z roku 2020 uznać należy za trwający i przyjąć do podstawy wymiaru zasiłku rodzinnego a dopiero po tej dacie utracić dochód z tyt. działalności gospodarczej”.

(dowód: akta kontroli, str. 87)

5. W sprawie nr 13 (A.K.) oraz w sprawie nr 23 (M.K.) przyznano wnioskodawcom świadczenie z tytułu dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka bez aktualnego zupełnego aktu urodzenia dziecka. W aktach spraw znajdują się zupełne akty urodzenia dzieci sprzed kilku lat.

Zgodnie z art. 11a ustawy o świadczeniach rodzinnych dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało

zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje; 2) ojciec dziecka jest nieznany; 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Natomiast w myśl § 5 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec jest nieznany.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 13 (A.K.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że świadczenie zostało przyznane w oparciu o art. 25 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że w przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, w tym na wysokość otrzymywanych świadczeń, osoba ubiegająca się o te świadczenia jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego świadczenia rodzinne. Uznano zatem, iż w przypadku rodziny Pani A.K. jeśli wnioskodawczyni która świadoma jest o obowiązku wynikającym z powyższego przepisu, nie zgłosiła zmian, dotychczasowe dokumenty /akt zupełny urodzenia M.K. wydany dn. 26.03.2020 r./ pozostają nadal aktualne”.

(dowód: akta kontroli, str. 89)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 23 (M.K.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że świadczenie zostało przyznane w oparciu o art. 25 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że w przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, w tym na wysokość otrzymywanych świadczeń, osoba ubiegająca się o te świadczenia jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego świadczenia rodzinne. Uznano zatem, iż w przypadku rodziny Pani M.K. jeśli wnioskodawczyni która świadoma jest o obowiązku wynikającym z powyższego przepisu, nie zgłosiła zmian, dotychczasowe dokumenty /akt zupełny urodzenia M.K. wydany dn. 6.05.2011 r./ pozostają nadal aktualne”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

6. W sprawie nr 7 (I.J.) organ przyznał stronie dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka. Z akt sprawy wynika, iż ojciec jednego z dzieci jest nieznany. Rodzina wnioskodawczyni składa się (według deklaracji Pani I.J.) z ośmiu osób – szóstki dzieci, wnioskodawczyni i jej konkubenta (obecnie przebywa w zakładzie karnym), który jest ojcem najmłodszego z dzieci.

Zgodnie z art. 11a ustawy o świadczeniach rodzinnych dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje; 2) ojciec dziecka jest nieznany; 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Natomiast w art. 3 pkt 17a ustawy o świadczeniach rodzinnych zawarta została definicja osoby samotnie wychowującej dziecko. Zgodnie z tą definicją, ilekroć w ustawie jest mowa o osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.

Ponieważ Pani I.J. wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem, według definicji ustawy o świadczeniach rodzinnych nie jest osobą samotnie wychowującą dziecko.

W związku z powyższym decyzją nr 000742/ZR/8250/11/2021 z dnia 8.11.2021 r. należy skierować do SKO celem stwierdzenia nieważności.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że w powyższej sytuacji przyznano dodatek, albowiem po kilkukrotnej weryfikacji tożsamego świadczenia przez SKO, gdzie dodatek ten był przyznawany przez organ II instancji, zasięgnięto opinii radcy prawnego. Z opinii tej wynika, iż przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku rodzin rekonstruowanych interpretować należy w taki sposób, że w odniesieniu do tych dzieci z innych związków, rodzica tych dzieci traktować jako samotnego względem tych dzieci i w podobnych przypadkach przyznawać dodatek z tytułu samotnego wychowywania”.

(dowód: akta kontroli, str. 93)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy podkreślić, iż tutaj. Organowi znane są orzeczenia sądów administracyjnych dotyczące powyższego zagadnienia. Jednakże wśród wyroków sądowych są i takie, które podkreślają, że „*definicja legalna z ustawy o świadczeniach rodzinnych ustala pojęcie samotnego wychowywania dziecka i nie powinna podlegać wykładni innej niż gramatyczna*”. (w tym tonie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu sygn. akt II SA/OP 284/18).

7. W sprawie nr 7 (I.J.) i nr 16 (A.G.) przyznano świadczenia, o które strona nie wniosowała. W przypadku sprawy nr 7 (I.J.) przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na dziecko W.S. natomiast w sprawie nr 16 (A.G.) przyznano zasiłek rodzinny na dziecko.

Art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych jednoznacznie stanowi, iż ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny. Zatem organ nie może z urzędu przyznać świadczeń bez wniosku strony.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 7 (I.J.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała z powodu przeoczenia przez pracownika merytorycznego, iż wnioskodawczyni nie zaznaczyła we wniosku właściwej rubryki. W.S. jest dzieckiem w wieku szkolnym a jej matka podała we wniosku, iż dziewczynka w roku szkolnym 2021/2022 jest uczennicą szkoły podstawowej w Bolkowie i będzie kontynuować naukę w roku szkolnym 2022/2023. W dniu 24.08.2022 r. Pani I.J. zgłosiła się w tut. Ośrodku i skorygowała zapis we wniosku”.

(dowód: akta kontroli, str. 101)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 16 (A.G.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że świadczenie zostało przyznane w wyniku omyłki pracownika merytorycznego, który nie zwrócił uwagi, iż do wniosku nie wpisano dziecka, na które zasiłek w tym przypadku winien był zostać przyznany. Sytuacja rodziny jest znana tutaj. Ośrodkowi, gdyż Pani A.G. regularnie korzysta ze świadczeń wypłacanych przez tut.

GMOPS. Zatem bezsprzecznym jest, iż W.G. jest córką Pani A.G. i pozostaje członkiem jej rodziny”.

(dowód: akta kontroli, str. 103)

8. W sprawie nr 7 (I.J.) Ośrodek w decyzji nie rozstrzygnął o prawie do dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na dzieci: Ł.J., M.J. oraz N.S., o które wnioskowała strona.

Zgodnie z art. 104 § 2 k.p.a. decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała z powodu przeoczenia pracownika merytorycznego. Wnioskodawczyni prawidłowo zaznaczyła we wniosku właściwe rubryki wnioskując tym samym o przyznanie dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na ww. dzieci W. dniu 22.08.2022 r. wydana została decyzja nr 000345/ZR/08/2022 zmieniająca decyzję nr 000742/ZR/8250/11/2021 z dnia 8.11.2021 r. Wnioskodawczyni przyznane zostały należne dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na dzieci: Ł.J., M.J., N.S. W dniu 24.08.2022 r. Pani I.J. zgłosiła się w tut. Ośrodku i osobiście odebrała decyzję nr 000345/ZR/08/2022 z dnia 22.08.2022 r.”.

(dowód: akta kontroli, str. 105)

9. W sprawie nr 12 (I.M.) Ośrodek wypłacał świadczenia w formie zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego bez wniosku strony o świadczenie. Ośrodek wypłacał świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek pielęgnacyjny od 1.06.2022 r. na podstawie decyzji, (nr 000285/ZM/06/2022 z dnia 28.06.2022 r. oraz nr 000282/ZM/06/2022 z dnia 28.06.2022 r.), które zostały wydane z naruszeniem prawa, bez podstawy prawnej.

Z akt sprawy wynika, iż strona decyzją nr 000176/SP/03/2020 z dnia 5.03.2020 r. miała przyznane prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na okres od 1.02.2020 r. do 31.03.2022 r. na dziecko N.M. Natomiast decyzją nr 000166/ZP/03/2020 z dnia 6.03.2020 r. przyznano prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na okres od 1.02.2020 r. do 31.03.2022 r.

W dniu 31.03.2022 r. zgodnie z treścią art. 15 h ustawy z dnia 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych, decyzją nr 000124/ZP/03/2022

przyznano stronie zasiłek pielęgnacyjny od 1.04.2022 r. do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Natomiast decyzją nr 000122/03/SP/2022 z dnia 31.03.2022 r. przyznano stronie świadczenie pielęgnacyjne od 1.04.2022 r. do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W dniu 7.06.2022 r. strona dostarczyła do Organu właściwego nowe orzeczenie o niepełnosprawności córki N.K. z dnia 24.05.2022 r. W związku z powyższym decyzje z dnia 31.03.2022 r. wygasły z mocy prawa.

Strona aby nadal otrzymywać świadczenie powinna złożyć nowe wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku pielęgnacyjnego.

Art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych jednoznacznie określa, iż ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny.

Zatem Organ nie może z urzędu przyznać świadczeń bez wniosku strony.

Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie prawa.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała z powodu niewłaściwej interpretacji przepisów. Wcześniej świadczenia uzależnione od posiadania orzeczenia i stopnia niepełnosprawności były <przedłużane> wypłacane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (...). W chwili dostarczenia nowego orzeczenia uznano, iż zmianie ulega czasookres wypłaty powyższych świadczeń, nie analizując konieczności

złożenia wraz z orzeczeniem również właściwych wniosków. W dniu 22.08.2022 r. skontaktowano się telefonicznie z Panią I.M., która jeszcze tego samego dnia, tj. 22.08.2022 r. złożyła stosowne wnioski”.

(dowód: akta kontroli, str. 109)

Ponadto Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała z powodu niewłaściwej interpretacji przepisów. Decyzją 000285/ZM/06/2022 z dnia 28.06.2022 r. zmieniono decyzję 000122/SP/03/2022 z dnia 31.03.2022 r. wydaną na podstawie ustawy z dnia 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z COVID-19. Z dniem 24.05.2022 r. kiedy N.M. uzyskała kolejne orzeczenie o niepełnosprawności, decyzja 000122/SP/03/2022 z dnia 31.03.2022 r. została wyeliminowana z obrotu prawnego z mocy prawa. W dniu 28.06.2022 r. wydać należało nową decyzję przyznającą prawo do świadczenia.

Analogiczna sytuacja zaistniała w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego. Decyzją 000282/ZM/06/2022 z dnia 28.06.2022 r. zmienić należało pierwotną decyzję przyznającą prawo do zasiłku pielęgnacyjnego tj. decyzję nr 000166/ZP/03/2020 z dnia 6.03.2020 r. a nie decyzję 000124/ZP/03/2022 z dnia 31.02.2022 r. <przedłużającą > prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z przyczyn związanych z COVID-19”.

(dowód: akta kontroli, str. 107)

10. W sprawie nr 8 (J.B.) przyznano stronie świadczenie pielęgnacyjne od 1.03.2022 r. w pełnej kwocie. Ośrodek przyznając świadczenie nie zweryfikował od kiedy strona faktycznie zaprzestała pracy na rzecz zleceniodawcy.

Z akt sprawy wynika, iż Pani J.B. miała umowę zlecenie zawartą na okres od 18.12.2020 r. do 30.06.2022 r. W aktach sprawy znajduje się także pismo wnioskodawczyni skierowane do zleceniodawcy zawierające prośbę o rozwiązanie stosunku pracy od 1.03.2022 r. Brak jest dokumentu potwierdzającego datę faktycznego zakończenia pracy.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: 1) matce albo ojcu, 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania.

Natomiast zgodnie z art. 7 k.p.a., w toku postępowania administracyjnego organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek strony podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Ponadto zgodnie z art. 77 § 1 ww. ustawy organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała, albowiem uznano, iż data 1.03.2022 r. jest datą rozwiązania umowy, a tym samym uznano, iż praca świadczona była do 28.02.2022 r. Przedłożenie dokumentu dot. rozwiązania umowy o pracę uznano za wystarczające do tego, by uznać, że zatrudnienie nie jest kontynuowane od 1.03.2022 r. i na tej podstawie przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Pismem nr ŚR.8250.3634.1.2022 z dnia 23.08.2022 r. wezwano Panią J.B. do uzupełnienia dokumentacji.”

(dowód: akta kontroli, str. 111)

11. W sprawie nr 18 (I.L.) oraz nr 24 (P.S.) Ośrodek nie zweryfikował danych w platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia informację o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych

składek, za 2020 r. wnioskodawczymi – w sprawie nr 18 oraz pełnoletniego członka rodziny – w sprawie nr 24.

Zgodnie z art. 23b ust. 1 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 18 (I.L.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem z informacji pozyskanych z systemu Empatia wynika, że system informatyczny MF nie zawiera deklaracji za podany okres. Zinterpretowano powyższy zapis jako fakt, że Pani I.L. w roku 2020 r. nie uzyskała żadnego dochodu a zatem nie była obowiązana do rozliczenia się z US. Ponadto Pani I.L. jak wynika z systemu SEPI pozostaje zarejestrowana w PUP w okresie od 15.09.2020 r. do 19.07.2021 r. a następnie od 23.11.2021 r. do nadal. Jeżeli więc Pani I.L. w roku 2020 r. nie uzyskała żadnego dochodu oraz w dniu składania wniosku o św. Rodzinne na okres zasiłkowy 2021/2022, tj. 3.06.2022 r. pozostaje zarejestrowana w PUP jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku odstąpiono od weryfikacji sytuacji Pani I.L. w systemie ZUS /składka zdrowotna/”.

(dowód: akta kontroli, str. 113)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 24 (P.S.) wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem z informacji zawartych we wniosku wynika, iż D.S. kontynuuje naukę. (...) Informacja pozyskana z US stanowi, że Pan D.S. nie rozliczył się z US za rok 2020 co traktować należy jako brak dochodów. Wobec powyższej sytuacji odstąpiono od weryfikacji sytuacji dochodowej Pana D.S. w ZUS /składka zdrowotna/”.

(dowód: akta kontroli, str. 117)

12. W sprawie nr 24 (P.S.) do dochodu rodziny nie wliczono otrzymanych w 2020 r. alimentów na rzecz D.S. zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze Sygn. Akt RIIIC 48/05 z dnia 26 sierpnia 2005 r. w wysokości 2 400,00 zł pomimo, że do wniosku strona nie dołączyła zaświadczenia komornika sądowego o wysokości wyegzekwowanych alimentów w 2020 r.

Zgodnie z § 5 pkt 3 lit. f Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd – zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że sytuacja powyższa zaistniała albowiem z wyroku sądu Sygn. Akt RIIIC 48/05 z dnia 26.08.2005 r. wynika, że od Pani K.Ś. zasądzono alimenty na rzecz D.S. w kwocie 200,00 zł płatne do rąk ojca Pana P.S. Natomiast z protokołu ugody Sygn. Akt RIIIC 85/04 z dnia 5.05.2004 r. wynika, że Pan P.S. zobowiązuje się płacić do rąk Pani K.Ś. na rzecz O.S. kwotę 200,00 zł tytułem alimentów. Dokumenty powyższe zobowiązują oboje rodziców do łożenia alimentów na rzecz dzieci zamieszkujących z tymi samymi rodzicami w tych samych kwotach. Uznano zatem, iż kwota alimentów otrzymanych przez Pana P.S. na rzecz D.S. /2 400,00 zł/ byłaby równa kwocie alimentów, które Pan P.S. powinien zapłacić na rzecz O.S. /2 400,00 zł/ a więc kwoty powyższe <znoszą się> do zera”.

(dowód: akta kontroli, str. 119)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, należy zauważyć, że w przypadku gdy Pan P.S. płaci alimenty na rzecz osoby spoza rodziny, należało dostarczyć przekazy lub

przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów w 2020 r. zgodnie z § 5 pkt 3 lit. e ww. rozporządzenia.

13. W sprawie nr 15 (K.K.) strona w listopadzie 2021 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na dzieci. Ośrodek decyzją nr 000817/ZR/8250/12/2021 z dnia 6.12.2021 r. przyznał świadczenia od grudnia 2021 r., nie rozstrzygając w sprawie świadczeń za miesiąc listopad 2021 r.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

Zgodnie z art. 104 § 2 k.p.a. decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że powyższa sytuacja zaistniała wskutek omyłki pracownika merytorycznego, który analizując wniosek złożony w ostatnim dniu miesiąca, nie rozstrzygnął wniosku począwszy od miesiąca wpływu”.

(dowód: akta kontroli, str. 121)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie, w okresie zasiłkowym 2021/2022 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 1 wniosek wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację jednej przekazanej sprawy - **1.J.F.**

W skontrolowanej sprawie stwierdzono, że na złożonym wniosku widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wniosku wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr PESEL, oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wniosku podawano skład rodziny.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wniosku wskazano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski, Wniosek wraz z dokumentacją przekazany został do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 738 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna na łączną kwotę 371 570,73 zł.

W okresie tym wydał 24 decyzje administracyjne przyznające świadczenie. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W związku z tym, że na dzień kontroli żadna z rodzin nie pobierała zasiłku dla opiekuna, odstąpiono od kontroli GMOPS w Bolkowie w tym zakresie.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2021/2022 do dnia 22.08.2022 r. pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 71 osobom z 46 rodzin.

W okresie tym wypłacono 745 świadczeń na łączną kwotę 355 047,90 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 685 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 60 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2021 r. do dnia 22.08.2022 r. Ośrodek wydał 81 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym jedną decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.J.K. – 000072/FA/09/2021 z dnia 22.09.2021 r.

2.D.G. – 000027/FA/06/2022 z dnia 30.06.2022 r.

3.M.G. – 000085/FA/10/2021 z dnia 4.10.2021 r.

4.M.A. – 000106/FA/10/2021 z dnia 19.10.2021 r.

5.G.F. – 000071/FA/09/2021 z dnia 21.09.2021 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wpłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 4 (M.A.) Ośrodek nie zweryfikował danych w platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia informację o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek, za 2020 r. wnioskodawczymi.

Zgodnie z art. 15a ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela ustalający prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za

pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„GMOPS w Bolkowie informuje, że w powyższej sprawie nie zostały zweryfikowane składki zdrowotne, ponieważ pracownik merytoryczny po zweryfikowaniu Pani M.A. w Ministerstwie Finansów oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy uznał, że ww. nie posiadała żadnych dochodów opodatkowanych w roku bazowym. Ponadto Pani M.A. znana jest tutejszemu organowi od lat jako osoba bezrobotna korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej”.

(dowód: akta kontroli, str. 123)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205).

W okresie świadczeniowym 2021/2022 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 51 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 38 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 12 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. W stosunku do 2 dłużników gminy poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji. W okresie objętym kontrolą nie skierowano żadnego wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Wystosowano 5 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wydał 7 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 68 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów,

o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD BIG),
- ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF BIG),
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG),
- Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A. (KIDT).

(dowód: akta kontroli, str. 69)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (B.G.), nr 2 (B.B.), nr 3 (A.M.), nr 4 (M.M.) i nr 5 (T.G.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Bolków, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Bolków, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczone.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

W okresie od 1.01.2017 r. do 22.08.2022 r. do Gminno-Miejkiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie wpłynęły 3 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 2 osobom. Ośrodek wydał 2 decyzje administracyjne w sprawie jednorazowego świadczenia. Jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.

Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o numerze:

1.A.N. – 000410/JS/08/2021 z dnia 23.08.2021 r.

2.K.K. – 000172/JS/03/2017 z dnia 28.03.2017 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowania w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone były terminowo. W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydawano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów w przypadku uzyskania zatrudnienia w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- wydanie decyzji bez kompletu dokumentów w przypadku utraty dochodu,
- błędne ustalenie dochodu rodziny w przypadku uzyskania dochodu w roku bazowym,

- błędne ustalenie dochodu rodziny w przypadku osiągnięcia dochodu niepodlegającego opodatkowaniu z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci,
- błędne ustalenie dochodu rodziny w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydanie decyzji bez kompletu dokumentów w przypadku ubiegania się o dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- przyznanie dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka stronie niebędącej osobą samotnie wychowującą dziecko,
- przyznanie świadczeń bez wniosku strony,
- brak rozstrzygnięcia na zawnioskowane świadczenia,
- przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego bez ustalenia do kiedy strona pozostawała w zatrudnieniu,
- brak weryfikacji danych w platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS) o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne za rok bazowy,
- błędne ustalenie dochodu rodziny w przypadku zasądzonych wyrokiem sądu alimentów na rzecz osób w rodzinie,
- brak rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia prawa do świadczeń w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego od miesiąca złożenia wniosku przez stronę.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę uzyskania dochodu oraz wysokość dochodu uzyskanego

Podstawa prawna: art. 23 pkt 4d i art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. h rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W przypadku utraty dochodu do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d ustawy z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawidłowo ustalać dochód rodziny. W przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, osiągnięty dochód dzielić przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany.

Podstawa prawna: art. 5 ust. 4a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. h rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Do dochodu rodziny wliczać dochód niepodlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 1 lit. c tiret 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Dochody z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej utracić po wykreśleniu z rejestru a nie po zaprzestaniu jej prowadzenia.

W związku z powyższym w sprawie nr 15 (K.K.) dotyczącej przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego zasadne jest skierowanie decyzji przyznającej prawo do ww. świadczeń do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, celem stwierdzenia nieważności. O wydanej decyzji przez Samorządowe Kolegium

Odwoławcze należy niezwłocznie poinformować tut. Organ. Ewentualne dalsze zalecenia zostaną sformułowane po zapoznaniu się z decyzją SKO.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 23 i art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).

Termin wykonania: Niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

6. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka do wniosków dołączać aktualny zupełny akt urodzenia dziecka. Podstawa prawna: art. 11a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.), § 5 pkt 8 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka przyznawać wyłączenie osobom samotnie wychowującym dzieci.

W związku z powyższym w sprawie nr 7 (I.J.) dotyczącej przyznania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka zasadne jest skierowanie decyzji przyznającej prawo do ww. świadczeń do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, celem stwierdzenia nieważności. O wydanej decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze należy niezwłocznie poinformować tut. Organ. Ewentualne dalsze zalecenia zostaną sformułowane po zapoznaniu się z decyzją SKO.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 17a i art. 11a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).

Termin wykonania: Niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

8. Prawo do świadczeń rodzinnych przyznawać wyłącznie na wniosek strony.

Podstawa prawna: art. 23 ust 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Sprawy o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych załatwiać poprzez wydanie decyzji zawierającej rozstrzygnięcie co do istoty sprawy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Podstawa prawna: art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego weryfikować do kiedy strona pozostawała w zatrudnieniu.

W związku z powyższym w sprawie nr 8 (J.B.) ustalić do kiedy Wnioskodawczyni pozostawała w zatrudnieniu na umowę zlecenie bezpośrednio przez uzyskaniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. O wynikach ww. postępowania należy niezwłocznie poinformować tut. Organ. Ewentualne dalsze zalecenia zostaną sformułowane po zapoznaniu się z nową dokumentacją.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) oraz art. 7 i art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000).

Termin wykonania: Niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

11. Ustalając prawo zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, weryfikować w platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dane o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku poprzedzającym okres zasiłkowy wszystkich pełnoletnich członków rodziny.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) oraz art. 15a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. W przypadku braku zaświadczenia od komornika sądowego o prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym oraz o wysokości wyegzekwowanych alimentów w roku poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, doliczać alimenty zgodnie z wyrokiem sądowym.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit. f rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

13. Sprawy o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego załatwiać poprzez wydanie decyzji zawierającej rozstrzygnięcie co do istoty sprawy

w oparciu o obowiązujące przepisy prawa od miesiąca złożenia wniosku o ww. świadczenie.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 ze zm.) oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Bolkowa, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Bolkowa
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

